

Oponentský posudek diplomové práce

Autorka: Bc. Eliška ŘÍHOVÁ, FF JCU v Českých Budějovicích

Téma: *Kontrastivní analýza české a španělské právní terminologie z oblasti rodinného práva*

Autorka předkládané diplomové práce si zvolila průřezové translatologicky orientované téma z oblasti odborného právního jazyka, když se zaměřila na vyhodnocení ekvivalence vybraných španělských a českých termínů z oblasti rodinného práva.

Po metodologické stránce se práce jeví, až na níže uvedenou výhradu, víceméně v pořádku. Autorka prokázala, že ovládá základní postupy a metody vědecké práce, čímž naplnila hlavní očekávaný cíl závěrečných kvalifikačních prací. V teoretické části se vyvarovala zásadních nepřesností (byť s některými tvrzeními by se dalo s úspěchem polemizovat, např. směšování překladatelského postupu substituce s adaptací na s. 38) a poradila si se stručným přiblížením 3 různých oborů. A to lingvistiky odborného a zejména právního jazyka, teorie překladatelských metod a – příliš stručně – i rodinného práva. Na újmu výsledného dojmu však je uvádění mimoprávních příkladů u některých postupů.

Největší přínos práce spatřuji v heuristické rovině, neboť autorka dokázala v praktické části vyabstrahovat rozsáhlý vzorek lexémů, který podrobila důkladnému zkoumání, na jehož základě vypracovala dva užitečné česko-španělské glosáře. První z nich je koncipován lexikálně, když obsahuje mj. etymologii vybraných termínů, zatímco druhý představuje jejich morfo-syntaktickou analýzu. Jistý problém však vidím v nekonzistentním způsobu excepcí analyzovaného lexika, když autorka na s. 49 uvádí, že slovní zásobu vybrala ze španělského Občanského zákoníku, avšak zabývá se i výrazy, které legálními termíny nejsou (viz *matrimonio homosexual*).

Nejvíce problémová mi připadá centrální problematika celé práce, totiž vyhodnocení ekvivalence zvolených termínů. Autorka v první řadě opomněla svoji koncepci ekvivalence definovat. Z analýzy v praktické části, jakož i z glosáře samotného se zdá vyplývat, že autorka označuje tímto termínem vícero skutečností. Např. u španělských spojení *vivir maritalmente* nebo *oficial superior* nevidím důvod hovořit o absenci ekvivalence, v pojmové rovině příslušné jazykové protějšky nacházíme. Podobně třeba u *matrimonio secreto*, zde však z důvodu odlišné legislativy nelze utvořit příslušný legální ekvivalent. Zdá se tak, že autorka tzv. žádnou ekvivalenci míní situaci absence legálního protějšku v druhém studovaném právním řádě, což neodpovídá obvyklému translatologickému chápání tohoto termínu (pomineme-li, že výše uvedený nedůsledný výběr i extralegálních termínů zpochybňuje samotnou metodu). Bezekvivalentností se obvykle označuje situace, kdy absence reálného právního – ne nutně legálního – konceptu, tedy pojmu, implikuje absenci jazykového výrazu pro tento pojem, tedy termínu, viz např. uváděný případ *derecho foral*.

Po formální a jazykové stránce vyvolává práce kladný dojem. Vytknout mohu jen drobnosti, např. občasný dvojí formát (např. citace jsou obvykle uváděné pod čarou, občas se však vyskytnou i v textu – s. 10, a proměňuje se i jejich velikost – s. 16), či ojedinělé jazykové nepřesnosti (např. *infragranti* s. 20).

Uváděné výhrady nejsou zásadního rázu. Autorka prokázala přehled v teoretické základně dané problematiky, když si vyhledala i kvalifikační práce k danému tématu (byť některá z nich převzatá tvrzení jsou polemická, např. rozlišování jazyka notářů v rámci právního jazyka na s. 16?).

Celkový dojem z předkládané diplomové práce je příznivý, nicméně ji z důvodu uváděných výhrad navrhuji klasifikovat známkou **velmi dobře**.

České Budějovice, 18. 1. 2016


JUDr. Mgr. Ivo Petru, Ph.D.